

saaledes, som den selv synes, men til enten at maatte sige Ja eller Nei til det Forelagte, saa er det, forekommer det mig, en saa væsentlig Indskrænkning i Rigsdagens grundlovmæssige Ret, at jeg ikke kan see Andet, end at det er en Grundlovsforandring, som maå behandles paa den Maade, som Grundlovens § 100 foreskriver. Vi kunne virkelig, naar vi have en fuldstændig lovhjemlet constitutionel Ret, ikke bortgive fra os en Smule af denne Ret, og mindst kunne vi saaledes bortgive den hele og fulde Ret, at vi sank ned til at blive blotte Tabrødre, medmindre Sagen er behandlet paa den i Grundlovens § 100 foreskrevne Maade.

„I alle andre, Kirken vedrørende Anliggender“, staaer der i § 4, og der opregnes en heel Mængde saadanne Anliggender, „vil Kirkeraadets Betænkning i Reglen være at indhente.“ Da den ærede Forslagsstiller gjorde opmærksom herpaa, hørte jeg et Medlem, om jeg ikke tager meget feil, var det den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), udbryde, at her var netop Faren, eller noget Saadant; men da gjorde den ærede Forslagsstiller, der havde Ordet, opmærksom paa: Der staaer kun „i Reglen“, der staaer slet ikke, at det altid skal være Tilfældet. Men lad os tænke os, at et saadant Kirkeraad blev oprettet, og at man „i Reglen“ indhentede dets Betænkning i alle Sager af den omhandlede Natur, men ved en eller anden Leilighed, eller af en eller anden Grund, maaskee fordi man ikke vilde have Betænkningen, som man frygtede skulle gaae imod, hvad man selv ønskede, eller af hvilkenomhelst Grund undlod at indhente Kirkeraadets Betænkning; ja, saa troer jeg rigtignok, at jeg uden synderlig Spaadoms-gave kan sige: Ja, saa skulle vi høre et Strig! Saa vil det hedde, at Kirkeraadets Rettigheder ere krænkede, at man hørte det i alle saadanne Sager, hvor det slet ikke brød sig om at blive hørt; men var der nu engang een eller anden Sag, stor eller lille, som det netop havde Lykt til at udtale sig om, saa gik man det forbi. Og hvorledes skulle man besvare denne Besskyldning? Der forekommer mig virkelig, at en saadan Klage fra det paatænkte Kirkeraad kunde være vel begrundet, eller kunde i

det Mindste synes at være i høi Grad begrundet.

Men hvad Godt skulle vi i det Hele taget faae ud af et saadant Kirkeraad? Ja, den ærede Forslagsstiller viste, at den papistiske Kirke havde en stærk Kirkeforfatning, og den reformeerte Kirke havde en stærk Kirkeforfatning, kun vi savnede en saadan; men vil han tillige paasaae, at Livet, det virkelig kirkelige Liv er højere, dybere og bedre i den papistiske eller reformeerte Kirke end i vor? Dersom han ikke kan godtgjøre det, hvad Anbefalende er der saa egentlig deri blot historisk at fortælle os, at disse Kirker have en stærk Kirkeforfatning? Naar vi ligesaa godt have kunnet bevare Livet, eller dersom Livet er ligesaa kraftigt, ligesaa friskt og fyldigt i vor Kirke uden denne stærke Kirkeforfatning, som i de andre Kirker med den stærke Kirkeforfatning — nu, hvad Ulykke have vi saa egentlig lidt? Eller er det den ærede Forslagsstillers Mening, at, medens Livet er høit og dybt, friskt og fyldigt baade i den papistiske og reformeerte Kirke, sygner det hen hos os, sygner hen i den Grad, at vi maae sætte Støtter dertil, for at det ikke skal falde fuldstændig overende? Og er det derfor, at vi for enhver Priis maae søge at faae et stærkt Kirkeraad? Jeg haaber, og jeg antager, at den ærede Forslagsstiller, som havde Ordet, samt den ærede Forslagsstiller, som endnu ikke har havt Ordet, begge ville give den Kirke, de tilhøre, et bedre Vidnesbyrd. — Men skulle nu Kirken, denne hensygnende, denne saldefærdige Folkekirke støttes ved et stærkt Kirkeraad; mon saa virkelig det foreslaaede Kirkeraad vilde afgive en sund og kraftig Støtte? Jeg har allerede talt om, at Stændervalget til dette Kirkeraad vilde give det en naturlig Tvedeling, der vilde have til Følge, at de to Stænder vilde møde hinanden som Repræsentanter for heelt forskellige, heelt fjendtlige Interesser, og det da navnlig, hvor det kom an paa de af den ærede Forslagsstiller omtalte „materielle Interesser“, der ere omhandlede i § 4, ved hvilke Enhver sikkerlig vel skulle passe paa og varetage sine Valgeres Larv, men tillige have et Die paa enhver Finger med dem fra den modsatte Leir. En saadan Tvedeling, et saadant mis-